

ISBN 978-953-8056-08-6

Sva prava ovoga djela na hrvatskom jeziku su pridržana,
kao i kopiranje, umnožavanje i djelomično
korištenje izvadaka.

AMORC Velika Loža

za njemačko govorno područje, Baden-Baden

Nijedan dio ovoga izdanja ne smije se reproducirati bez
prethodnog pisanog odobrenja izdavača, spremati u
bazu podataka, ili u bilo kojem drugom obliku elektronski
niti mehanički prenositi.

Izdavač: AMORC-Zagreb

2021.

DUHOVNO TROVANJE

DR. H. SPENCER LEWIS

PREDGOVOR

Bilo je to u prvoj polovici prošlog stoljeća, kada je autor ove knjige bio predsjednik međunarodne organizacije AMORC. Također je i u ono vrijeme tema opasnosti duhovnog trovanja bila vrlo značajna, ali je danas još aktualnija zbog bujice informacija kojima su ljudi općenito okruženi. Za vrijeme primanja informacija, ili čak znanja, uvijek treba pažljivo preispitati ozbiljnost raznih izvora. AMORC je oduvijek poučavao da čovjek u sebi nosi dragocjeni instrument, koji je doduše često zakržljao, ali se opet može aktivirati: intuiciju. Ako se naučilo pažljivo razlikovati ovaj blagi, nježni, unutarnji glas duše od vanjskih predodžbi, on je važan savjetnik čovjeka jer mu pomaže bez predrasuda spoznavati ono što mu stvarno pripada kao samostalnoj osobnosti, te je važno i neminovno za njegov daljnji razvoj osobnosti.

U današnje vrijeme tema duhovnog trovanja aktualnija je nego ikada. Dok je prije nekoliko desetljeća utjecaj drugih ljudi, odnosno medija, na osobnost još bio relativno ograničen jer se to većinom odvijalo preko osobnih razgovora i novinskih članaka, danas svakom pojedinom čovjeku neprestano pritječe ogromna količina informacija. Nije učestala samo osobna razmjena misli preko mobitela i e-maila; također se i broj televizijskih emisija toliko povećao da je teško moguće razlikovati između smislenih, korisnih doprinosa s jedne strane, i stranputica te štetnih filmova s druge strane.

Iz tog razloga smatramo važnijim nego ikada razmisliti o sadržaju ove knjižice „Duhovno trovanje“ i upitati se: „Što sve utječe na moje mišljenje?“ Nadalje: „Pritječu li iz nekog izvora informacije koje bi mogle negativno utjecati na moje psihičko, a time i fizičko stanje?“

U skladu s motom: „Prepozna li se opasnost, rješava se opasnost“, neka ovaj spis pomogne čitatelju kritički razmisliti o utjecajima kojima je izložen i po mogućnosti izbjegavati da se negativni misaoni oblici razarajuće urezuju u njegovu svijest.

Tako ova literatura može doprinijeti podupiranju duhovnog, a na kraju i s njime povezanog fizičkog zdravlja čitatelja. Neka se uzme u obzir da je autor – odgovarajuće jeziku i razumijevanju svog vremena – upotrebljavao izraze koji možda s današnjega gledišta zvuče zastarjelo. No sve ovo, a također i cjelokupni doprinos u smislu pomoći, zapravo je bezvremenski. Neka naklonjenom čitatelju uspije na pozitivan način prenijeti stečena saznanja u svoj vlastiti život i, odgovarajuće visokom cilju pripadnika Ruže i Križa, u sebi dostići i osnažiti unutarnji mir.

Izdavač

DUHOVNO TROVANJE

UPOZORENJE

DR. H. SPENCER LEWISA

Ovo je knjiga koja bi trebala podsjetiti na one ljude koji su postali žrtvama podmuklih i razornih utjecaja.

Posvećena je onima koji se žele zaštititi od takvih utjecaja.

HIPNOZA ILI CRNA MAGIJA?

STR. 12

JE LI CRNA MAGIJA MOGUĆA?

STR. 17

PSIHOLOGIJA DUHOVNIH REAKCIJA

STR. 23

NEOBIČNI PROCESI U LJUDSKOJ SVIJESTI

STR. 31

METODE INFILTRACIJE

STR. 40

HIPNOZA ILI CRNA MAGIJA?

Mnogobrojni uzastopni smrtni slučajevi, koji su se dogodili tijekom istraživanja grobnice faraona Tut-Ankh-Amona, a koja je otkrivena u Tebi u Dolini kraljeva, svojevremeno su jako uznemirili javnost. Širile su se zastrašujuće informacije, između ostalog i da je neko „tajno prokletstvo grobnice“ djelovalo na istraživače. Govorilo se o „crnoj magiji“ i „magijskim prokletstvima“. Bilo je vrlo malo pouzdanih vijesti o tome te su se pojavile razne glasine, a cilj nekih bio je i namjerno spriječiti prenošenje točnih informacija kako bi se neometano moglo dalje raditi na iskopavanjima.

Nepotpune i dvosmislene informacije, koje su se širile, interpretirali su pseudookultisti sa ciljem da se o tome šuti i na taj način izbjegne nepotrebno provociranje „zlih duhova“. Ali dnevnom tisku su se svidjele takve teme, a informacije o tim smrtnim slučajevima ubrzano su se širile medijima. Novinari su posezali za starim predajama iz prošlosti i to opisivali u člancima koji su izazivali strah od navodnog djelovanja magijskih snaga koje bi mogle biti i smrtonosne.

Znanstvenici i vodeći ljudi raznih religija pokušavali su smiriti uznemirenu javnost proglašavajući niz misterioznih smrtnih slučajeva događajima koji nemaju nikakve neposredne veze s provedenim

iskopavanjima u grobnicama. Ali niti ova objašnjenja trezvenih mislioca nisu bila u stanju oslabiti vjerovanje širokih masa u natprirodne utjecaje vezane uz te smrtne slučajeve. Na kraju su psiholozi pokušali načiniti „most“ između znanstvenog tumačenja i vjerovanja u natprirodne sile. Objašnjavali su da iskopavanja znače povredu prastarog egipatskog zakona koji je predviđao neminovnu kaznu onome tko ometa sveto mjesto. Prema tome bi svi oni koji su sudjelovali u iskopavanjima zaslužili takvu kaznu jer su povrijedili stari zakon. Budući da su svi znali za tu prijetnju, došli bi u konflikt s vlastitom savješću, a to je opet vršilo snažan psihološki pritisak tijekom rada u tim svetim grobnicama. Ljudi su bili opterećeni, a zbog toga nesigurni te na kraju obolijevali i umirali. Na taj način je oskrvnjivanje grobnica izazivalo osjećaj krivnje koji je djelovao autodestruktivno. Prema objašnjenjima psihologa, nikakve magijske sile, a niti slučajnosti, ovdje nisu igrale odlučujuću ulogu, nego se prema njihovomu mišljenju tu radilo o očitim psihološkim djelovanjima.

Ipak, trebali bismo razmisliti o sljedećemu: ti stručnjaci previdjeli su činjenicu da su tek kasniji smrtni slučajevi postali sumnjivi istražiteljima, dok su oni prvi bili prihvaćeni kao sasvim prirodni, a ne kao posljedica bezobzirne povrede starih zako-

na. Strah i užas pojavili su se tek kad su ti smrtni slučajevi prepoznati kao jedan „niz“. Nakon što su nastavljena ispitivanja i osiguravanje vrijednih relikvija iz grobnice velikog Tut-Ankh-Amona, i kad su se zaredali smrtni slučajevi, pojavila se sumnja. Nakon toga je ovaj niz događaja povezan sa istim uzrokom, što je izazvalo dojam da se radi o nečemu neobično opasnom.

Sljedeće činjenice trebalo bi povezati, dakle kletvu sadržanu u hijeroglifima iz grobnice stare više od 3 000 godina i učestale smrti istraživača. Ove dvije činjenice su izgledale kao da su u uzročno posljedičnoj vezi, a ta je veza bila tako očigledna da se nije mogla ukloniti nikakvim zamršenim objašnjenjima. Bilo je tu i mnogih drugih objašnjenja, kao npr. pretpostavka da je po zidovima grobnice, po podu, po svim pogrebnim predmetima, po svakom kvadratnom centimetru prostora bio s jasnom namjerom razasut nepoznati otrov koji je inficirao sve one koji su s njim došli u doticaj. Ovo je objašnjenje djelovalo vrlo logičnim, međutim pokazalo se netočnim nakon što su stručnjaci obavili analize i ispitivanja, uključujući sve predmete u grobnici i na njezinim zidovima, sam prostor pa i zrnca prašine u njoj, a čak i dijelove sarkofaga. U grobnicama nije bilo ni najmanjeg traga otrova. I kao odgovor na pitanje, nije li postojao neki stari nepoznati otrov u finim supstancijama koje su ispitili pod mikroskopom, znanstvenici su zaključili da sigurno nije bio poznat nikakav otrov koji bi mogao zadržati svoja svojstva i učinkovitost tijekom tisuća godina i djelovati na ljude samo slučajnim

dodirom, kao što je to bio slučaj s onima koji su dodirivali, mjerili ili samo fotografirali pronađene predmete u grobnicama.

Još jedna očita stvar činila je ovu teoriju o trovanju neprihvatljivom, a to je činjenica da se svi ti ljudi koji su došli u kontakt s grobnicom – dakle radnici, istraživači, umjetnici, fotografi, te niz promatrača i svjedoka koji su istoga dana i istoga sata ušli u grobnicu i došli u doticaj sa stvarima iz grobnice i u isto vrijeme istoga dana završili svoj posao – ipak nisu niti u približno isto vrijeme razboljeli, niti u isto vrijeme napustili svoj zemaljski život. Oni su postupno, tijekom tjedana i mjeseci podliježali svojim neobičnim bolestima i umirali. Pri tome se kod svih njih pojavio isti duhovni stav prema poslu kojeg su obavljali, svi su podliježali istom nesavladivom strahu i istom kobnom predosjećaju koji je ovladao njima s prvim tjelesnim slabostima. Njihovim jakim i neobuzdanim strahovima priključio se niz uznemirujućih slutnji i vizija, halucinacija i samoobmana. Koja se to vrsta organskog ili anorganskog otrova mogla proizvesti u doba faraona i tako razasuti po grobnici, da bi mogla djelovati nakon više od 3 000 godina i zaraziti veliki broj potpuno zdravih ljudi? Kod svih oboljelih sudionika utvrđeni su različiti fizički simptomi koji su doveli do istih duševnih stanja.

Obratimo li se pak psihijatrima i stručnjacima metafizičkih područja znanja, dobit ćemo sljedeći zapanjujući odgovor: postoji samo jedno podmuklo sredstvo za koje je čovjek znao i prije 3 000 godina

i koje može biti odgovorno za strašne događaje koji su pratili iskopavanja. To sredstvo je neka vrsta „duhovnog trovanja“.

U svim vremenima i u svim zemljama svijeta, u svim životnim područjima duhovno trovanje je porobljavalo, duhovno uništavalo i mučilo milijune ljudi.

Duhovno trovanje kao oružje bilo je poznato još od davnina, pa i kod najprimitivnijih ljudi. Ono je nevidljivo i zlo sredstvo koje se ne može dokazati, a kojim su se služili i obrazovani i oni manje obrazovani, siromašni i bogati, oni na vrhu društvene ljestvice kao i oni s dna; čak i oni koji su se činili vrlo pobožnima ili čak svetima, a mučili su svoje bližnje mrcvareći ih do smrti. Oduvijek je to bilo „sredstvo za postizanje cilja“ u rukama nesavjesnih vladara, liječnika i čarobnjaka, svećenika i duhovnika, ucjenjivača i lažnih prijatelja.

Ono je uvijek bilo žezlo moći u rukama organiziranih kovača lažnog novca, kao i onih ljudi koji su sami sebe proglašavali provoditeljima socijalnih reformi. To je i danas podmuklo i vražje pomoćno sredstvo ljudi, svejedno jesu li oni svjesni te moći i njenih često strašnih posljedica, ili ne. Svi mi možemo svakoga dana, u svakom trenutku, u svim područjima života postati žrtvama tog otrovnog sredstva, dokle god ne naučimo prepoznavati takvo trovanje i pravovremeno primjenjivati protusredstvo koje će nas sačuvati kako bismo ostali neoštećeni.

JE LI CRNA MAGIJA MOGUĆA?

Oduvijek je postojao strah od „zlog pogleda“, od moći „crne magije“ i nametnute volje hipnotizera.

Na jednom putovanju Egiptom pozornost su nam privukle dvije neobične činjenice. Prva je da su gotovo sve kuće autohtonog stanovništva, koliko god primitivne ili dotrajale bile, imale po jedan plavi prozorski kapak. Ako na kući nije bilo takvih kapaka, onda je na vanjskom zidu kuće bila velika plava mrlja. Kod većine stanovnika, kao i na njihovim životinjama, moglo se uočiti plavu perlu oko vrata. Uvijek se radilo o istoj nijansi plave boje – tirkiznoj. Druga je bila to da su mnogi ljudi na oku imali otvorenu ili zaraslu ranu, ili su pak bili slijepi na jedno oko. U svakom slučaju radilo se o strašnom načinu ranjavanja ili ozljeđivanja. To se moglo uočiti i na maloj djeci. Čovjeku u prvi mah ne bi palo na pamet da bi između plavih prozorskih kapaka, plave mrlje na zidovima kuća i plave perle na uzici s jedne strane, te mnogih uništenih očiju s druge, mogla postojati bilo kakva veza. Ali istraživanja su otkrila da se za sve te stvari vjerovalo da one služe kao apsolutna zaštita od utjecaja „zlog pogleda“, ili zaštita od magijskih moći nevidljivog, ali sveprisutnog i svemoćnog zlog duha.

Tijekom stoljeća je većina tih praznovjernih ljudi zadržala običaj da svojoj djeci nekoliko sati ili dana nakon rođenja spale jedno oko ili izbiju nekim tupim predmetom, a ponekad i iskopaju noktima lijeve ruke. Prema tom vjerovanju, djeca su bila zaštićena jer su cijeloga života svojim strašnim izgledom tjerala zle sile od sebe, slično kao što je to trebao postići plavi kapak na prozoru, plava mrlja na zidu kuće ili plava perla oko vrata. Zaključili smo da su i danas mnogi ljudi u neciviliziranim i poluciviliziranim zemljama skloni ovom vjerovanju, iako bi se moglo pomisliti da su ljudi iz drugih zemalja, uključujući i turiste, doprinijeli određenom pomaku. To nam dokazuje kako je teško iskorijeniti neko vjerovanje koje potječe iz neznanja i dalje se prenosi tradicijom jer se nekada pokazalo „istinitim“ u određenim slučajnim okolnostima.

U pojedinim se zemljama kao zaštita od magijskih sila i utjecaja koriste vrlo neobična sredstva: ljudi izgovaraju čarobne riječi, spaljuju biljke, žrtvuju male životinje, kupaju se u posebnim vodama, muče svoje tijelo, nose amulete ili piju određene vrste pića koja se pripremaju na poseban način i od posebnih sastojaka.

Čak i u modernim civiliziranim zemljama nailazimo na praznovjerje kod inteligentnih i obrazovanih ljudi, koje je isto tako puno fantazija, glupo i nerazumno kao i prethodno navedena praznovjerja. Čak su i mnogi visokoobrazovani ljudi odani nekom praznovjerju koje im dopušta vjerovati da postoje ljudi koji imaju sposobnost da upotrebom izvjesnih

magijskih formula šalju razne destruktivne misli, te da one u duhu i tijelu njihovih žrtava djeluju bez obzira na to gdje se ti ljudi nalazili. Oni zaista vjeruju da se te negativne misli ukorijene u žrtvi, a zatim potajno rastu dok se konačno ne manifestira njihova razorna snaga. Misli bi tako dolazile u svijest, srce ili mozak drugog čovjeka, pri čemu bi njegove stanice u krvi, kostima i tkivu bile razorene te bi se tako izazvala bolest i skora smrt.

Teško je povjerovati da je u 20. stoljeću objavljeno više knjiga i spisa, rasprava i govora o primjeni i djelovanju crne magije, koji ponovno šire strah, nego u doba mračnog Srednjeg vijeka. Isto tako je neobično da se izvode izvjesni kazališni komadi i snimaju filmovi u kojima se prikazuju primjeri crne magije, a sve se to uvija u atmosferu pouzdanih istina i logičnih mogućnosti.

Za mističare, kao i za sve one koji proučavaju zakone i poredak Kozmosa, sigurno je da takve razorne sile i sposobnosti nisu dane nijednom čovjeku, pa analogno tome ne mogu niti djelovati; štoviše, već je i samo vjerovanje u takve sile pretjerano. Istinski mističar i poznavatelj kozmičkih zakona može svojim znanjem i svojim iskustvima o božanskim principima Kozmosa shvatiti i dubinski razumjeti da takvo prenošenje razornih energija ili sila s jednog čovjeka na drugog, ili na cijelu grupu ljudi, nikako nije moguće bez odobrenja, pomoći i pouzdane potpore univerzalne svijesti i božanskog duha koji sve prožimaju i djeluju kao posrednici pri prenošenju misaonih valova, isto kao i pri pre-

nošenju svjetlosnih, energetskih i drugih valova. Stoga svetogrđem treba nazvati već i vjerovanje da će kozmička, Božja svijest, kojom je Stvoritelj blagoslovio svemir sa svime onime što je konstruktivno i ispunjeno ljubavlju, sada sudjelovati u tom razaranju koje se sasvim suprotstavlja ovim univerzalnim snagama. Ove snage uvijek potpomažu život i u harmoničnom jedinstvu zajednički djeluju, a takvo suprotno vjerovanje potpuno proturječi prirodi svijesti koja je prožeta ljubavlju i koja je spremna pomoći.

U područjima nematerijalnih titraja i duhovnih koncepata, s jedne ljudske svijesti na drugu može se prenositi samo ono što je životu korisno, harmonično i potpuno spojivo s prirodom Boga i njegove svijesti, odnosno ono što zrači iz božanske svijesti u ljudsku svijest ili također iz jedne žive stanice u drugu živu stanicu. Svako neharmonično i razarajuće zračenje misli, koje pokušava napustiti svijest jednog čovjeka kako bi došlo do drugog, nailazi na trenutno odbijanje i rastvaranje. Konstruktivne snage božanske svijesti odbijaju razarajuću moć misli čovjeka koji je zračio te negativne misli, koje se zatim vraćaju u njegovu svijest. Mističar i poznavatelj božanskih i kozmičkih zakona zna da je Bog od samog početka svog plana Stvaranja poduzeo mjere opreza kako bi čovjek ostao slobodan od duhovnog utjecaja bilo koje druge svijesti, osim svoje vlastite. Božji sveobuhvatni svemir temelji se na principu da se samo pozitivne stvaralačke snage mogu prenositi titrajima svijesti, te da samo one mogu imati utjecaj. Svijest u čovjeku, svijest u

svakom od njegovih organa, sastavni je dio univerzalne, božanske svijesti koja je izvor svega živoga. Niti jedna jedina činjenica nije mogla potkrijepiti vjerovanje u djelotvornost crne magije. Zašto ipak ima ljudi koji žele poticati vjerovanje u crnu magiju? Odgovor na to pitanje može se naći u činjenici da podržavanjem i širenjem takvih mišljenja, kojima se još pridodaju izmišljeni primjeri, lakovjerne ljude obuzima veliki strah i oni tada postaju žrtvama svog straha i njegova razornog djelovanja.

Čovjek koji se ozbiljno boji utjecaja i moći crne magije, autosugestijom u svojoj svijesti postaje robom i žrtvom svoga straha. Dok se kozmička svijest, koja ispunjava cijeli prostor i obuhvaća tijela i duše svih živih bića na Zemlji, protivi prihvaćanju i prenošenju destruktivnih misli koje u svojoj svijesti gaji čovjek koji drugima želi nanijeti štetu, u našim će vlastitim tijelima naš živčani, osjetilni sustav preko naše svijesti provoditi našim tijelima te destruktivne, neharmonične i otrovne misli, koje je naša svijest kreirala zbog straha i praznovjerja.

Tako mi, kao pojedinci, možemo postati žrtvama naših vlastitih otrovnih misli, ali ne možemo postati žrtvama otrovnih misli drugih. Ono što mi stvaramo u našoj svijesti zbog straha i krivih vjerovanja, i dopuštamo da postane zakonom i zapovijedima za nas, predstavlja jedan oblik duhovnog trovanja. Svi smo mi više ili manje žrtve tog samotrovanja od početka do kraja našeg života na Zemlji, ukoliko ne naučimo kako se zaštititi od tih dijaboličnih utjecaja.

Osim ove vrste trovanja s ozbiljnim posljedicama, postoje i druge vrste utjecaja s odgovarajućim posljedicama.

Unazad nekoliko desetljeća stručnjaci raznih područja revno se bave ispitivanjima i analizama reakcija na određene živčane podražaje. Na području psihijatrije i neurologije određene reakcije, obične ili neobične, normalne ili abnormalne, na podražaje najrazličitije vrste, bili oni tjelesni ili psihički, omogućuju liječniku specijalistu dijagnosticirati fizičko ili psihičko stanje tih ljudi koji pate od kroničnih bolesti ili kompleksnih stanja čiji se uzrok isprva može samo naslućivati. Rezultati tih dugogodišnjih ispitivanja omogućuju prepoznati određene reakcije koje, ukoliko ne odstupaju od prosjeka, stručnjaci označavaju normalnima ili prirodnima, dok one koje odstupaju od prosjeka označavaju abnormalnima, neobičnima, izvanrednima ili jedinstvenima.

U okviru tih ispitivanja stručnjaci su promatrali ponašanje malih životinja i kućnih ljubimaca, te su pri tome ustvrdili da mladi pas već pri prvom susretu s dubokom vodom izvodi pravilne plivačke pokrete. Mladu pticu neobični podražaji navode na širenje krila i pokušaje letenja kada prvi put bude gurnuta preko ruba gnijezda. Poznato je da djeca viču od straha kada vide neku zastrašujuću sliku ili odmah traže zaštitu majke kada zaprijeti opasnost.

U stručnoj literaturi može se pročitati da svi mi ljudi raspolažemo istom vrstom svijesti i živimo, radimo, mislimo i razmišljamo uz reakcije koje se automatski odvijaju u našoj fizičkoj, psihičkoj i spiritualnoj sredini. Reakcija na unutarnji podražaj kad smo gladni jest traženje hrane, a kad smo žedni to je želja za pićem. Zadovoljstvo koje stvara dobra glazba, vožnja lijepim krajolikom, okus dobrog jela, neki ugodan miris, reakcija je na odgovarajuće podražaje.

Sve do sada spomenuto omogućuje nam razumjeti osnovne oblike ponašanja, koje smo do sada smatrali prirodnima odnosno instinktivnima. Psiholozi su dali objašnjenje da neki od tih oblika ponašanja, koji zapravo ne bi trebali ugrožavati naše samoodržanje i blagostanje, nisu podsvjesni instinkti koji su potekli još iz vremena primitivnog oblika života i ostali usađeni u našu svijest. Znanstvenici koji su postavili učenje o reakcijama, odnosno refleksima, tvrde da ono što nam npr. izgleda opasno, zapravo vrši podražaj na naš živčani sustav i zbog toga automatski izaziva reakciju. Neke od reakcija ne mogu se objasniti samo instinktom, nego su rezultat sadašnjeg visokorazvijenog oblika života. To znači da je tijekom razvoja i napredovanja u modernom vremenu proizašlo nešto što nije pripadalo primitivnom životu u prošlosti.

Jedna od mogućnosti koje čovjek ima na raspolaganju, kao važan oblik reakcije, jest njegovo protivljenje izvršavanju zapovijedi drugog čovjeka. Dakle, on se jednostavno suprotstavi, a

da prethodno možda ne provjeri svrhu naredbe. Promatranje ponašanja djece u dječjem vrtiću ili školi omogućava jasno uvidjeti koliko otpora čovjek pruža izvršavanju nečije naredbe. Uobičajena reakcija na svaku zapovijed koja nam je upućena je pitanje : „Zašto?“ Kad se dva čovjeka sretnu na uskom putu i jedan od njih zapovjedi drugome: „Pomaknite se u stranu, pustite me da prođem“, onda će uobičajena reakcija drugog čovjeka biti to da će ga vjerojatno prodorno pogledati i usprotiviti se udovoljiti tom zahtjevu, te možda pitati: „Zašto bih ja to učinio?“

Ovdje je upotrijebljen ovaj primjer kako bi se pojasnilo i omogućilo shvaćanje principa o kojima je riječ. U psihologiji se navodi da postoji uspješan način kako bi se nečija svijest potaknula na ispunjavanje naše želje. Stvar je u tome da svoju želju prenesemo drugome na tih, neprimjetan način, tako da on to sasvim nesvjesno primi ili odmah izrazi svoje odobravanje i spremnost prije nego što mu ostane vremena razmisliti o izrečenoj želji i suprotstaviti joj se. Uvijek je prisutna reakcija čovjeka da se usprotivi nečijoj izravnoj zapovijedi, a taj njegov otpor potrebno je svladati ukoliko se želi da dotični prihvati tu želju. To je i jedan od razloga zbog čega smo razvili određenu uljudnost i pristojnost pri obraćanju drugima. Ali čak niti najopreznijim i najljubaznijim jezikom nije uvijek moguće potpuno prevladati prirodno negodovanje čovjeka kojem smo se obratili. U nekoj drugoj prilici možda će onaj komu smo se obratili drukčije reagirati i razmisliti o našoj uljudnoj zamolbi. Uvi-

jek će pri tome djelovati određeni psihološki zakon prema kojemu će se čovjek, koji ima izvjesne povlastice i prava, uporno protiviti svakoj zapovijedi nekog drugog. Osjećat će da ima određena prava i prednosti, a koja možda postoje samo u njegovoj predodžbi ili se temelje na zabludi. Čak i ako nema takve predodžbe, odbijat će bilo kakvu naredbu.

Neki čovjek može skrenuti sa staze posute šljunkom u jednom lijepom gradskom parku i stupiti na njegovani travnjak, iako zna da je to zabranjeno. Ali, ako mu netko priđe i dovikne: „Maknite se s travnjaka!“, zamjerit će mu zbog te naredbe iako dobro zna da nije u pravu. Kada bi mu netko tko mu je nadređen uputio istu zapovijed, onda bi se vjerojatno pokorio zahtjevu, ali bi u njemu ostao izvjestan bijes. Pokoravanje pretpostavljenom autoritetu ne otklanja „ubod“ koji prati tu zapovijed, niti ublažava gnjev koji se pojavljuje u svijesti. Jednostavno dolazi do popuštanja zbog jednog drugog prirodnog instinkta, samoodržanja.

To je ujedno i objašnjenje zbog čega djeca, kada se od njih zatraži da nešto učine ili ne učine, odgovaraju tako brzo s tisuće godina starim pitanjem: „Zašto?“ Dijete možda nije svjesno činjenice da bi, ukoliko prihvati naredbu, ugrozilo temeljni princip svoga slobodnog djelovanja, ali ipak osjeća da ta zapovijed znači ograničavanje njegovih osobnih želja ili poriva koje želi ostvariti.

Stručnjaci zaposleni u marketingu, koji razumiju te psihološke zakone, uvažavaju ih pri reklamiranju i prodaji određenih proizvoda. Domišljati poslovni ljudi vrlo se spretno služe tim psihološkim pravilima jer znaju da se kupcu ne može zapovijediti da kupi nešto određeno. U marketingu se uglavnom ne izgovaraju naredbe, nego se nastoji pobuditi želje. To kod kupaca pobuđuje osjećaj da je kupovanje hvaljenog predmeta ili usluge zapravo njihova želja, a ne nečija zapovijed ili nametnuta preporuka. Pobuđivanje tih želja najuspješnije je kada se preuveličano nabrajaju prednosti proizvoda i usluga. Tek nakon dugog objašnjavanja i ponude očekuje se donošenje odluke od kupca. Ukoliko nema prethodnog objašnjenja, zapovijedi da se nešto kupi u pravilu se ne slušaju. Neki proizvod je npr. na reklamnim pločama, u novinama i časopisima bio ponuđen kratkim tekstom: „Na kraju ćete ipak kupiti ovaj proizvod, pa zašto ne već sada?“ Na mjestima gdje se pojavila ova reklama, a ljudi još nisu poznavali taj hvaljeni proizvod, izostala je očekivana potražnja. Sigurno su se potencijalni kupci zapitali zašto je taj proizvod tako poseban da bi ga svatko zaista trebao kupiti. Na to pitanje ti kupci nisu našli odgovor i tako izrečena naredba za kupnju nije bila učinkovita. Otpor koji se pojavio, stvorio je snažan psihološki faktor koji se suprotstavljao utjecaju reklame.

Kako bi se utjecalo na ljude, neophodno je obratiti pažnju na psihološke procese. Uspješan poslovan čovjek, reklamni stručnjak, psiholog, liječnik, učitelj, odvjetnik i općenito svatko tko je uspješan u

svojemu poslu – svi oni su uvidjeli da je najefikasniji način, kako bi se došlo do željene reakcije ili nekoga navelo da postupi unaprijed osmišljeno, davanje sugestije, a ne naredbe. Tako je u stručnim krugovima, a posebice na području marketinga i prodaje, nastao pravac koji se posvećuje pažljivom proučavanju ljudskih reakcija i vrlo precizno bavi odvaganim pripremama efikasnih sugestija koje u sebi nose moć neodoljivih naredbi, a ipak djeluju na ugodan i prijateljski način.

U okviru primijenjene psihologije, stručnjaci su otkrili da postoje različite metode kojima se prenosi nešto s jedne svijesti na drugu tako da se određeni zahtjevi gotovo nesvjesno izvode. Iz opširnih izvješća stručnjaka iz tog područja doznajemo da se u našem svakodnevnom životu na stvari osobne prirode, kao i one javne, utječe „zapovijedima“ koje mi uopće ne doživljavamo kao takve i preko kojih nam se obraćaju, a žele nas navesti da učinimo upravo ono što se od nas traži. Ta izvješća omogućuju nam uvidjeti da je npr. bila „zapovijed“ ono što ćemo jesti za doručak, sugerirana na vrlo pažljiv način. Nadalje, iz izvješća je vidljivo to da način na koji smo odjeveni nismo odabrali sami, nego smo podlegli utjecaju kojeg zapravo uopće nismo bili svjesni. Slično je i s kazališnim predstavama koje posjećujemo i knjigama koje čitamo.

Da bi se želje i misli prenijele s jedne svijesti na drugu, koriste se različita sredstva. Kako bi se misli efikasno prenijele, traže se zavodljive, brižno odabrane riječi, takoreći riječi sa šećernim prelje-

vom, i nude nam se na način koji ne potiče sumnju. Nadalje, iste ideje ili misli mogu se u sugestivnom obliku prenijeti i određenom gestom. Neki crtež, slika ili video također pojačavaju utjecaj te poruke s namjerom.

Što se psihološki pri tome odigrava? Ako želimo nekog čovjeka dovesti do određenog cilja, a da se u njemu ne pojavi sumnja da se iza toga krije neka namjera, prije će biti spreman odgovarajuće djelovati nego ako primijeti da mu se pokušava nametnuti nečiji tuđi impuls. Trebalo bi još napomenuti da, kad se nekom drugom uljepšanim riječima iznosi prikrivena namjera, ta osoba neće odmah razumjeti njezinu pravu prirodu, nego će tu ideju kasnije razraditi i prihvatiti kao svoju vlastitu, kao svoj vlastiti logički i razumski zaključak, i (taštino svih taština) zbog toga tu misao shvatiti vrlo ozbiljno, prihvatiti ju i provesti u djelo.

Ako sažmemo, možemo zaključiti da se temeljno radi o sljedećemu: ako gospodin A želi da gospodin B učini neke stvari, onda gospodin A ne smije otići gospodinu B i izravno mu to savjetovati nego najprije treba izraziti svoje misli samo kao nagovještaj, kao neku usporedbu ili novost koju je pročitao u novinama. Nakon tog nagovještaja trebao bi cijelu stvar zanemariti, ne dajući povoda da se može naslutiti da mu je uopće stalo do te stvari. Kasnije će se gospodin B sjetiti nekih misli koje je gospodin A nagovijestio i posebno će razmisliti o njima, a onda možda otkriti da s tim mislima on sam može na svoj način nešto započeti. Tako

će on tu misao probati dalje razvijati, vjerojatno pokušavajući pronaći ono što nedostaje u cijeloj priči kako ju je prenio gospodin A. U konačnici će gospodin B – nakon nekog vremena – otkriti nešto sasvim posebno u toj ideji koja mu je predložena i koju je onda on dalje razvijao, a njegov će interes porasti. Često i neki događaj u njegovom životu igra ulogu pa se interes gospodina B povećava. Na kraju se gospodin B osjeća prisiljenim na neku odluku kroz razne okolnosti, s uvjerenjem da je sam nešto otkrio i stekao vrijedna saznanja. Sada je došao trenutak kada počinju djelovati prvobitni naponi gospodina A. Misao gospodina A, koju je „slučajno“ prenio gospodinu B, sad je kod gospodina B pretvorena u njegovu osobnu misao te se sada dolazi do stupnja zrelog za donošenje odluke. Ovaj proces sazrijevanja dovodi do izvršenja postupka koji je u početku predvidio gospodin A. Time je pokazano koju moć mogu vršiti te prenesene misli i poticati vlastiti ponos, a pogotovo ako nismo prepoznali da nisu naše. Pri tome taj proces ostaje potpuno neovisan o sadržaju misli, tj. misao može biti dobra ili loša, a odvijanje procesa time ostaje netaknuto.

NEOBIČNI PROCESI U LJUDSKOJ SVIJESTI

Više nije potrebno raspravljati o tome može li svijest vladati tijelom i utjecati na fiziološke procese koji se u njemu odvijaju. Ne moramo biti niti pobornik bilo kojeg metafizičkog, mističnog ili religijskog učenja da bismo znali da svijest može biti uzrokom mnogih i čudnih duhovnih stanja.

Ispitivanja psiholoških procesa pri hipnozi dokazala su da se čovjek u stanju hipnoze, imajući povjerenja u pouzdanost osobe koja inducira takav san, može dovesti do toga da naličje ili olovku smatra užarenim komadom željeza. Pokaže li mu se ta olovka, može ga se dovesti do toga da u njoj vidi instrument koji, prislonimo li ga nekoliko sekundi na njegovu голу ruku, izazove vrlo snažnu bol. Ta bol je za dotičnog tako realna da se kasnije ponekad na njegovoj ruci na dodirnutom mjestu oblikuju plikovi od opekotina. Zaista su mnoge osobe, koje su u klinikama ili na sveučilišnim predavanjima bile dovedene u stanje hipnoze i na kojima su izvršeni ovi pokusi, doživjele tjelesnu bol od opekotina. Mjehuri od opekotina mogli su se probosti da bi iz njih iscurila tekućina, kako je to obično slučaj kod opekotina. Ništa kod tog mjehura izazvanog hipnozom nije ukazivalo na to da on nije posljedica stvarne opekotine.

Ovi pokusi, provedeni u više navrata u europskim i američkim klinikama, pokazuju kako duhovna predodžba, koja nema nikakav fizički temelj svoga djelovanja, može u ljudskom tijelu proizvesti stvarne fiziološke efekte. Drugim riječima: ovi primjeri dokazuju da neka misao ili određena predodžba mogu napustiti duhovno područje i u ljudskom tijelu proizvesti fizičke promjene.

Slični eksperimenti, provedeni na odraslima i djeci, dokazali su da, kad ljudski duh usvoji neku misao, ona više ne ostaje samo prihvaćena ideja nego postaje zakonom, zapovijedi ili principom. Do te promjene dolazi bez ikakvog utjecaja okoline.

Stvarna opekotina događa se neposredno i pritom se ne stvaraju nikakve predodžbe koje onda izazivaju opekotinu. Pri stvarnoj opekotini osjeća se bol, stezanje kože, zatim kontrakcija mišića koja povlači ruku od užarenog željeza, te zatim nastaje mjehur; to se odvija automatski i bez našeg sudjelovanja, istim redoslijedom i kod svih ljudi jednako.

Dakle, vidimo da je u oba slučaja prihvaćeno postojanje užarenog željeza nakon promatranja. Općepoznato je da „vidjeti znači vjerovati“; naime, ako vidimo nešto, imamo najbolji dokaz o prirodi toga, kvaliteti i snazi za izazivanje određenih efekata. U jednom slučaju osoba koja sudjeluje u pokusu i koja je pod utjecajem hipnotizera, vidi užareno željezo. To znači da sve ono što hipnotizer vidi u svojoj svijesti, biva primijećeno u svijesti hipnotizirane osobe bez i najmanje sumnje u prijevaru.

Ovdje ćemo dodati nešto što bi moglo biti zanimljivo studentima psihologije, a možda korisno i onima koji su skeptični prema ovdje navedenim tvrdnjama. Pri različitim pokusima pokazalo se da oči hipnotizirane osobe nisu potpuno zatvorene, kao što je to slučaj kod čovjeka koji spava, nego su otvorene za fizičku percepciju i prijenos svjetlosnih valova kao u budnom stanju. Međutim, na interpretaciju ovih utisaka utječu i izjave hipnotizera. Drugim riječima, kad hipnotizer pokaže hipnotiziranoj osobi obično nalivpero od crne gume ili srebrnog metala, te joj kaže da je to crveni komad užarenog željeza i sugerira joj da primijeti užareno crvenilo koje taj predmet zrači, onda će osoba nad kojom se vrši eksperiment osjećati vrelinu na svome licu „promatrajući“ predmet. Ona, dakle, „vidi“ neki drugi predmet, a ne onaj koji gleda. Ta se promjena ne događa na mrežnici oka. U skladu sa zakonima optike, na mrežnicu se projicira savršena slika nalivpera. Ali, kao u našem budnom stanju, tako i u hipnotiziranom, naše gledanje ne završava na mrežnici oka. Slika predmeta, nastala u mrežnici, prenosi se dalje do svjesnog područja mozga. Ovdje gledanje postaje nešto više od golih živčanih impulsa.

Ozljeda mozga također može dovesti do pogrešnih tumačenja i interpretacija utisaka na mrežnici oka, tako da ozlijeđena osoba može umjesto nalivpera „vidjeti“ neki drugi predmet.

Čak i ljudi bez puno iskustava mogu pogrešno protumačiti predmete kad ih prvi put vide. Na primjer, djeca zamjenjuju predmete koje još ne poznaju s onima koji su im već poznati, jer oni poznati u njima pokreću predodžbu prema kojoj se dijete onda orijentira.

Ovaj postupak odgovara prirodnom procesu. Iz optičkih procesa (zraka svjetlosti) u svijesti se razvijaju utisci. To je prirodno čudo i odvija se automatski, bez naše intervencije.

Čovjek će odmah provjeriti izjavu poput te da je nalivepero užareno željezo. Da bi to učinio, on uzima svoja iskustva s te dvije stvari i uspoređuje ih. Ljudi bez tih iskustava to ne mogu učiniti. U skladu s time može se također izvući zaključke o mogućim učincima tih predmeta, temeljenih ne samo na izjavama. Samo učinci stvaraju prosudbe kod ljudi.

Stoga prepoznamo da se misao koju je primio naš mozak, bilo vlastitim promatranjem ili sugestivnim riječima i gestama, može protumačiti samo u svjetlu našeg razumijevanja i naših prethodnih iskustava. To je dokazano primjerom iz života poznatog škotskog istraživača Afrike, Livingstonea, kada je jednom prilikom osupnuo domoroce rekavši im da njihovi teški slonovi u Sjevernoj Americi i drugim sjevernim zemljama mogu hodati po smrznutoj vodi. Budući da čak i ugaženo tlo tone pod teškim korakom slona, domoroci nisu mogli shvatiti da životinja teška nekoliko tona može hodati površinom vode, a

da ne potone niti centimetar. Domoroci, naime, nisu pod pojmom smrznute odnosno, kako im je Livingstone pokušao objasniti, tvrde vode mogli zamisliti ništa, pa nisu niti vjerovali da voda može postati tako tvrda i čvrsta da može podnijeti težinu životinje kao što je slon, te nisu mogli prihvatiti njegovu tvrdnju. Riječi smrznut, ili led, njima nisu ništa značile jer nisu bili upoznati s time.

Ovaj nam primjer pokazuje da čovjek može prosuditi o nekom predmetu tek nakon što je svojim osjetilnim organima preispitao sva njegova svojstva. Je li nešto „vruće“ ili „hladno“, „tvrd“ ili „meko“, doznaje se tek postupno na temelju mnogih mogućih razlika. No dva čovjeka, koji promatraju isti predmet, ne doživljavaju ga potpuno jednako. Razlike u tumačenju proizlaze iz stečenog znanja i iskustva.

Ako je čovjekov duh prihvatio nešto novo, i to uskladio sa svojim znanjem i životnim iskustvima, onda to za njega postaje nešto sasvim određeno, sa sasvim određenim svojstvima. Od tog trenutka to postaje realnost i aktualnost. U svijesti to tada postaje motivacijom za određene radnje i reakcije.

Iscrpna znanstvena istraživanja psiholoških i fizioloških procesa u ljudskom tijelu dovela su do spoznaje da oni teku u skladu s određenim zakonima, a sasvim je svejedno na koji su način nastali u svijesti, je li to bilo preko nekog stvarnog predmeta ili nekog proizašlog iz iluzije ili halucinacije. U oba slučaja jednaki dojmovi svijesti izazivaju

jednake reakcije. Kad je svijest prihvatila predodžbu i usvojila da je naliveo usijano željezo, onda ta predodžba postaje impulsom za fiziološke procese koji se odvijaju u tijelu. Dakle, ako usijani komad željeza nužno opeče kožu, to će se onda i dogoditi, čak i ako se takav učinak ne očekuje.

Za daljnju ilustraciju ovog veličanstvenog djelovanja ljudske svijesti i njezine moći upravljanja i vođenja fizioloških procesa u tijelu, spomenimo eksperimente koji su provedeni na raznim psihološkim institutima u svijetu. Tu su najrazličitiji ljudi dovedeni u hipnotičko stanje i pritom im je toplina tijela mjerena toplomjerom u ustima i pažljivo bilježena. Svakoj osobi, koja je bila podvrgnuta pokusu, u ruku je stavljena prazna čaša uz napomenu da se u njoj nalazi hladna voda. Nakon toga su pustili da prođe malo vremena kako bi tu misao prihvatila osoba podvrgnuta pokusu. Nakon toga je zatraženo od njih da popiju tu vodu kako bi se njome malo osvježili. Svi su prinijeli čašu ustima, nagnuli glavu i počeli piti „vodu“. Gutljaji su pažljivo brojeni i ispalo je da su razmaci između gutljaja iznosili između 2 i pol i 4 sekunde, te da su se kod svih sudionika mišići u grlu pokretali na tipičan način kako je to slučaj kod pijenja tekućine. Osim toga, moglo se primijetiti kako se i grkljan pri gutanju širio, kako je također uobičajeno pri pijenju. Nakon što su svi sudionici pokusa prema njihovu mišljenju dovoljno popili, vratili su čaše hipnotizirano, dobro još jednom oblizali usne i time pokazali kako im je osvježavajuće piće vrlo godilo. Da bi se dokazalo kako taj doživljaj i prosudba vrijednosti

imaginarnog pića nisu postojali samo u mašti, tim osobama je ponovno stavljen toplomjer u usta. Nakon dvije minute opet su očitali temperaturu i utvrdili da je pala za najmanje 5 stupnjeva Celzija, a u nekim je slučajevima razlika bila i veća. Kako je došlo do snižavanja temperature i kako je izazvan rashladni efekt koji je izvršen na tkivo i zrak? Došlo se do jednog jedinog odgovora koji je u skladu sa svim provedenim eksperimentima u raznim svjetskim institutima, uključujući i eksperimente koje su proveli pripadnici Ruže i Križa na svom Sveučilištu Rosae Crucis u San Joseu u Kaliforniji. Za hipnotizirane je misao koja im je usađena, naime da u ruci drže čašu hladne vode, postala realnost u njihovoj svijesti. Time je ona postala pokretački faktor za daljnji tijek i posljedice koje iz toga prirodno proizlaze. Tako je pijenje imaginarne vode provedeno točno kao i inače, i čak se temperatura u ustima analogno tome automatski promijenila. I na temperaturno stanje utjecala je kriva predodžba. Da se među ispitanicima našao netko tko pod osvježavajućim pićem zamišlja ledenu vodu u kojoj još plivaju komadi leda, onda bi temperatura u ustima prema toj predodžbi i znatno više pala.

Ovdje doživljavamo neke od veličanstvenih božanskih zakona; ali ne one koji planete održavaju na njihovim putanjama, niti zakone nedokučivih misterija, nego zakone koji se odnose na naše tijelo, naš unutarnji bitak, na našu samu egzistenciju. Poznavati njih, daleko je važnije nego poznavati zakone svemira. Dok se znanstvenici trude utvrditi postoje li mogućnosti života za čo-

vjeka na Mjesecu ili Marsu, a arheolozi istražuju egipatske grobove ili hramove u Mezopotamiji, u usporedbi s tim malo ljudi radi na istraživanju ljudske svijesti i Božanskog duha u čovjeku. Pred nama je beskrajno veliko područje koje još željno očekuje biti otkriveno, područje koje je skriveno u nama samima i koje možemo sebi otvoriti tako što ćemo naše misli okrenuti svojoj nutрини. Ovom introspekcijom mi trebamo ispitati one stvari koje iznesemo iz tame našega bitka, našega stvarnog bića, na svjetlo dana.

To je najneobičniji od svih zakona koji djeluju u ljudskom tijelu! Kad naša svijest prihvati ili primi bilo koju ideju ili misao s punim povjerenjem i bez sumnje, onda će ona postati zapovijed za naše tijelo, koja će analogno prirodi te misli počinjati djelovati i težiti svome cilju. Ako smo jednom prihvatili neku misao, onda se iz njezina čisto duhovnog stanja razvija jedna dinamična snaga koja se razvija i oblikuje u skladu s prirodnim zakonom koji u nama djeluje i na koji ne možemo utjecati.

Jedini mogući utjecaj jest da mi tu misao, koja nam se približava, izmijenimo ili odbijemo. Dakle, mi moramo djelovati od samog početka, ako se na primjer suočimo s lošom mišlju, kako bismo izbjegli daljnji razvoj loše misli. Jer put od neke misli do djelovanja je isti, bila misao dobra ili loša. Zbog toga je potrebna pravovremena obrana kako bi se spriječio prisilni tijek.

Tako shvaćamo kako život čovjeka, njegova sreća i njegovo uživanje u stvarima stvorenim od Boga, ovise o njegovoj sposobnosti primanja ili odbijanja misli prije nego počnu djelovati, kako bi ih onda prepustio njihovom daljnjem prirodnom razvoju.

METODE INFILTRACIJE

Ljudski duh posjeduje mnoge neobične osobitosti i sklonosti. Dvije od njih odnose se neposredno na pitanje kojim se ovdje bavimo. Prva osobitost je da on, slijedeći neki mračni nagon, naginje tome da kao istinu prima sve što želi vjerovati. Druga je uvijek prisutna sklonost da izvjesnu misao ili zaključak shvati kao dogmu, neoporecivu istinu ili neosporiv princip, ako se ta misao nalazi u skladu sa shvaćanjima koja su se održala na temelju ranijih iskustava i razmišljanja. Treća sklonost, koja je u zbilji slabost, daje svijesti čovjeka laskavo zadovoljstvo nakon što ga pušta vjerovati da njegovo osobno mišljenje i zaključivanje daleko nadmašuje mišljenje i zaključivanje drugih ljudi. Temelj tog zadovoljstva je proces razmišljanja kao npr. sljedeći: „Moje mišljenje je ispravno jer se razlikuje od onoga velike mase, a to mi dokazuje da znam misliti bolje od svih drugih, da u logičnoj analizi činjenica postupam daleko temeljitije i oštroumnije, a moje je shvaćanje stvari na daleko sigurnijim temeljima.“

Spojimo li ovu treću sklonost čovjeka s druge dvije, shvatit ćemo da ljudski duh, i to onaj najneobrazovaniji i najneiskusniji, sebe smatra nadmoćnim kad se suočava s drugima. Takvu sklonost često pronalazimo kod onih koji vole čitati tajanstvene priče i detektivske romane. Autor već s punom na-

mjerom dopušta da se u prvim poglavljima između redova prepozna stvarni krivac. Čitatelj misli da je svojom oštroumnosti, svojim nadmoćnim intelektom i sposobnošću analize već vrlo rano sam otkrio trag. Svojom psihološkom opsjenom autor laska čitatelju, a zatim u zadnjem poglavlju jasno dopušta da se prepozna krivac kojeg je čitatelj već na početku naslutio.

Ista slabost dopušta takvom čovjeku da u sasvim običnim događajima prepoznaje natprirodne uzroke umjesto da ih objasni prirodnima. Kad se njegova pretpostavka znanstveno opovrgne, odmah je spreman znanstvenika proglasiti pristranim, a samoga sebe smatra čovjekom koji daleko bolje razumije stvari. Takve su osobe u svojim svakodnevnim poslovima, u svom razmišljanju i radu potpuno normalne, ali one vole ono misteriozno jer je tako jednostavno zagonetne događaje i situacije pripisati nepoznatim, tajnim i natprirodnim zakonima. Ako se ti ljudi požale na probleme sa zdravljem ili teškoće na poslovnom području, spremni su sve to pripisati djelovanju nepoznatih psihičkih, duhovnih ili tajanstvenih principa, umjesto da to objasne prirodnim tijekom. Tako npr. neće priznati da je prehlada, koja traje duže nego što bi trebala, posljedica nebrige za koju su sami krivi, ili da uzrok njihova oboljenja treba vidjeti u tome što su se recimo pokušali sami liječiti i nisu htjeli posavjetovati se s liječnikom. Naprotiv, skloni su vidjeti uzrok u nekim tajanstvenim zrakama, sunčevim pjegama, planetarnim konstelacijama, pa čak i psihičkim proganjanjima. U najblažem slučaju oni neobičnu

vrstu svoje prehlade, koja je trajala daleko duže nego što je to inače slučaj, svode na neki tajanstveni fenomen. Rado se njeguju i drugi neuvjerljivi razlozi. Takvi ljudi rado u časopisima traže članke u kojima se opisuju isti ili slični simptomi neobičnih bolesti, za čije se liječenje hvale određeni lijekovi. Kad pri čitanju takvih članaka pretpostave da je njihova bolest nešto sasvim posebno, o kojoj liječnici još gotovo ništa ne znaju, onda su čitatelji skloni pročitano prihvatiti kao svoje jer to potpuno odgovara njihovoj osobnoj perspektivi. Htjeli mi to sada priznati ili ne, ipak smo svi mi spremni prihvatiti da naš razum, čak i ako moramo ustanoviti da možda nismo obrazovani kao netko drugi, u mnogočemu nadmašuje razum naših bližnjih.

Čovjek je posebice uvjeren glede svoje sposobnosti da iza vela tajne shvati pravo stanje stvari. Mi oklijevamo ili odbijamo prihvatiti priznata uvjerenja ili misli nekog drugog jer to ne laska našoj osobnoj sposobnosti razmišljanja i ne dokazuje naše nadmoćne duhovne sposobnosti. Ali čini nam veliko zadovoljstvo kad nam pođe za rukom uhvatiti neku misao o principima univerzuma, koji često izgledaju tako zagonetno, i kad se čini da se jedan postojeći problem može logički objasniti. Mi to onda smatramo dokazom naše sposobnosti da možemo proniknuti misterij života i prodrijeti do istine neovisno o drugim ljudima. Tada smo pod dojmom veličine našeg duha i usklađujemo se s tim još uvijek nejasnim čudima univerzuma tako da iz njegove blistave krune uzimamo jedan dragulj u obliku jedne vrlo originalne misli.

Te slabosti i sklonosti ljudskog duha istovremeno otvaraju vrata kroz koja mogu prodrijeti najneobičnije misli. One tada, možemo tako reći, oplođuju plodno tlo naše samosvijesti, ali naš duh čine osjetljivim na svaku vrstu trovanja. Nesreća je za čovjeka što različite vrste takvog duhovnog trovanja, koje potpuno mogu razoriti ljudski život, nisu povezane s fizičkom boli. Nisu potrebne ni droge ni hipnoza da duhovni otrov prodre u najdublji kut svijesti kako bi tamo započeo svoje razaračko djelo. Može zvučati paradoksalno, ali je istina da najjači i najzlokobniji otrovi, koji mogu nanijeti štetu ljudskom tijelu i svijesti, lakše ulaze i spremnije se prihvaćaju nego što se može pretpostaviti. Čovjek se stoljećima trudio obraniti od tog otrovnog utjecaja, ali mu je to uvijek teško uspijevalo. Čovjek se uporno borio protiv mikroba i bacila, i svih elemenata koji mu mogu nanijeti štetu, ali za borbu protiv najgorog od svih otrova utrošio je premalo ili nimalo vremena kako bi sebe učinio imunim na njega.

Kad čovjeku ne bi bile svojstvene opisane slabosti i sklonosti, i kad ne bi bio toliko spreman prepustiti se duhovnim utjecajima, on ne bi mogao postati žrtvom nekog drugog čovjeka.

Promotrimo sad neke vrste tih utjecaja i na koji način taj otrov prodire u čovjeka. Tu postoje oni duhovni utjecaji koji mogu dovesti do oboljenja tijela i uzrokovati kronična stanja, koja postaju duhovnom ili tjelesnom smetnjom. Njegova velika opasnost je u tome što u primatelja tako lako ulazi i neobično lako se širi. Metode su mnogobrojne.

Unaprijed možemo utvrditi dvije vrste sugestija: auditorne sugestije i objašnjenja, te vizualne odnosno slikovne sugestije. To ćemo objasniti na nekoliko tipičnih primjera.

U jednom slučaju radi se o djevojci staroj 19 godina, koja je bila tako normalna i zdrava da bi svako osiguravajuće društvo bilo spremno ugovoriti s njom životno osiguranje na znatnu svotu. Do sada još nikada nije bila ozbiljno bolesna. Živjela je normalno i njezini izgledi da doživi duboku starost bili su sasvim utemeljeni. Preko godinu dana putovala je autobusom do svog radnog mjesta i tim prigodama skupljali su se većinom isti putnici, tako da su se svi poznavali iz viđenja. Ova je djevojka neko vrijeme promatrala jednog mladića koji je obično u prvih pola sata vožnje sjedio u istom kutu autobusa i čitao novine. Onda bi zbog nekog razloga u određenim trenucima napuštao svoje mjesto da bi se uputio van na stajalište gdje je duboko udisao i izdisao. Najprije se djevojka pitala radi li se samo o nekoj tjelesnoj vježbi, ali je, nakon dužeg razmišljanja o tome, potražila malo tajanstvenije i zanimljivije objašnjenje za takvo ponašanje. Rekla je sebi da bi on takve vježbe isto tako dobro mogao raditi kod kuće i da zaista nije potrebno raditi ih baš u autobusu. Na kraju je zaključila da je čovjek vjerojatno bolestan i da mora izlaziti na stajalište kako bi udahnuo svježeg zraka. Upalo joj je prije svega u oči i to da mladić izlazi na stajalištu nakon što se autobus prepuni ljudima.

Kao žrtva one duhovne spremnosti da za takve stvari bezuvjetno nađe neko zadovoljavajuće objašnjenje, djevojka je vjerovala da od sada primjećuje kako mladić iz dana u dan postaje sve blijedi, a po načinu na koji se dizao s mjesta i krčio sebi put do izlaza, svakodnevno postaje i primjetno slabiji. I nije li tu i tamo posrtao kad je na kraju vožnje izlazio iz autobusa? I tada se dogodilo da je jedna žena od otprilike četrdeset godina, koja je sjedila na suprotnom kraju autobusa, iznenada pala u nesvijest. Njezino je lice izgledalo isto tako blijedo kao i lice mladića dok je izlazio na stajalište. Ženu su odveli do najbliže ljekarne, gdje je došla k sebi i gdje su se dalje brinuli o njoj, a autobus je sa ostalim putnicima nastavio dalje. Ta se žena sljedećeg dana našla opet kao i obično u autobusu, ali nije li sada bila malo blijeda nego prethodnih dana? I onda je jednog dana promatračica primijetila da se autobusom više ne voze niti ta žena, niti mladić. Što se dogodilo? U njoj se odmah javila želja da to razjasni, i pretpostavka kako sve to možda ima veze s nekim tajanstvenim odnosima, obuzela je njezinu svijest. Rekla je sebi kako je odsutnost te dvije osobe sigurno nekako u vezi sa stvarima koje je ona uočila. Oboje su sigurno bili zaraženi nekom bolešću koju su dobili baš u autobusu, a onda je bolest iznenada buknila.

Kad je djevojka došla u svoj ured, nastavila je razmišljati: „Nije li istina da su mjesta pretrpana ljudima legla raznih bolesti? Nisu li autori raznih članaka u časopisima u pravu sa svojim tvrdnjama? A nije li se i ona sama, dok se svakog jutra vozila u

prepunom autobusu, mogla zaraziti?“ Razmišljajući o tome stala je pred zrcalo i promatrala boju svog lica, te pritom vjerovala kako može ustvrditi da je bljeđa nego obično. Ne bi li trebala potražiti liječnika? Ali što mu reći? Simptoma nekog stvarnog oboljenja nije bilo, nije imala bolove, a liječnik sigurno ne bi povjerovao stvarima koje je ona sama umislila na temelju svojeg promatranja i usadila u svoju svijest. Možda bi se tome čak nasmejao. Tako je odlučila pričekati kako bi utvrdila je li se u autobusu razboljelo više putnika. Nakon nekoliko dana odlučila je krenuti dalje sa istraživanjem i pri napuštanju autobusa upitala konduktera o odsutnosti ono dvoje putnika. On joj je objasnio sljedećim riječima: „Mladić je umro prije dva dana od zatajenja srca i pluća. Njegov brat policajac, koji se povremeno vozi ovim autobusom, rekao mi je kako je mladić umro prije nego što su utvrdili je li se kod njega radilo o otvorenoj ili zatvorenoj tuberkulozi ili o zatajenju srca. Jedino što se moglo utvrditi jest činjenica da se negdje u neko vrijeme zarazio nekim bacilima. Što se tiče žene, čuo sam da je dobila šarlah, kojim se negdje zarazila prethodnih tjedana. Zdravstveni zavod pridao je posebnu važnost činjenici da se žena do izbijanja bolesti vozila ovim autobusom, pa su ga od tada već tri puta dezinficirali.“

Kako užasno! Ovime su potvrđene najgore sumnje djevojke. Vožnja u tom autobusu bila je, dakle, više nego opasna! To je bilo samoubojstvo! Nije ni čudo što je bila tako blijeda. Tijekom tog popodneva djevojka je tri puta osjetila laganu nesvjesticu,

dobila je vrtoglavicu, osjetila slabost u glavi i udovima. Tog popodneva ispričala je jednoj kolegici sve povezane događaje. To što je saznala od kolegice, samo je pogoršalo njezin nemir: „Da“, reče joj kolegica, „pa zar nisi čitala u novinama da je u jednoj gradskoj četvrti izbio šarlah? Ne dolaziš li ti baš iz tog dijela grada svakog jutra autobusom? I nije li ti poznato da više ljudi navuče bolest u autobusima i podzemnim željeznicama nego na bilo koji drugi način? Čovjek se zarazi tim strašnim bacilima, a da to ne primijeti dok god ne otkrije na sebi lagano bljedilo, osjeti slabost i vrtoglavicu. To je znak da je bolest zahvatila mozak, a tada je kasno poduzeti nešto protiv toga. Niti cijepljenje više ne može spasiti čovjeka. Možemo se samo nadati da ti nećeš postati žrtvom tih bacila, jer si baš u godinama u kojima većina ljudi oboljelih od šarlaha umire. Jedna moja sestra, učiteljica, umrla je od te bolesti zarazivši se od svojih učenika. Imala je dvadeset godina; i dok su se sva školska djeca oporavila od bolesti, ona je umrla.“

Tri dana nakon tog razgovora djevojka je počela patiti od vrtoglavice i nesvjestice. U nadi da će je bolest poštediti i da će izbjeći cijepljenje i neugodne injekcije, razgovarala je s jednim liječnikom o simptomima svoje bolesti, ali ne i o svojim razmišljanjima i pretpostavkama. Kako liječnik nije mogao utvrditi uzrok njezine vrtoglavice, rekao joj je: „Čini mi se da su neki neutvrđeni uzroci malo poremetili vaš živčani sustav. Moramo pričekati kako bi simptomi postali jasniji, a tek onda bih mogao postaviti točnu dijagnozu. U međuvreme-

nu ću vam prepisati lijek koji će ojačati vaše tijelo i pročistiti krv."

Ali svakoga dana napadi nesvjestice postajali su sve češći, lice bljeđe, a tijelo slabije. Nakon dva tjedna djevojka je bila prikovana za krevet, imala je groznicu, padala u delirij i imala ubrzan puls, tako da su članovi njezine obitelji postajali sve nemirniji. Zatim je djevojka u jednom trenutku promrmljala u svom deliriju: „Znam, to je šarlah. Zarazila sam se u autobusu, ali to nitko ne smije znati. Nemojte to reći liječniku. Dvoje je umrlo, a ja ću izgleda biti treća."

Obitelj je, naravno, o tim neobičnim riječima odmah obavijestila liječnika. Sljedećeg dana bolesna djevojka je čula kako liječnik vani pred vratima tiho govori: „Ako se stvarno radi o šarlahu, onda je ovo upala mozga, a to je u njezinim godinama vrlo opasno. Ako je to slučaj, svake će minute biti sve gore i gore. Stoga sljedeće noći morate brižno bdjeti nad njome." U sljedeća dvadeset i četiri sata napadi su postali sve češći, pa su se članovi obitelji izbezumili i potražili pomoć specijalista. On je u izjavama koje je promrmljala prepoznao simptome psihološkog i fiziološkog oboljenja. Otkrio je simptome duhovnog trovanja kojemu je podlegla. U njezinoj svijesti prevagnula je jedna misao koja ju je zbunila i učinila bolesnom. U djevojkju je ušlo nešto poput „zlog duha" i tog se duha moralo istjerati na način kako je Isus poučavao svojim učenicima. Samo na taj način je bolesnik ponovno mogao ozdraviti.

Liječnik specijalist predložio im je da za savjet pitaju poznatog psihologa, a onda je zajedno s kućnim liječnikom to troje ljudi postupno uspjelo izliječiti djevojku. Prošli su mjeseci dok se njezina svijest oslobodila razorne predodžbe ljudi u autobusima punih bacila, koji prodiru u tijelo kroz usta i nos te zatim uništavaju krvne stanice, napadaju mozak i postupno tjeraju duh u ludilo. Izlječenje djevojke moglo se nazvati čudom.

Kako je moglo doći do trovanja duha te mlade žene? Prvu „dozu“ trovanja dobila je od konduktera u autobusu, čija je izjava samo nadopunila njezine pretpostavke. Sve što joj je kondukter ispričao, tako je savršeno odgovaralo zaključcima do kojih je sama bila došla. Stoga nije niti sumnjala u njegove navode. Druga je „doza“ bila primljena kad se ugledala u zrcalu i pomislila kako osjeća tjelesnu slabost i vrtoglavicu povezanu s time. Najefikasnija „doza“ trovanja bile su riječi njezine kolegice, koja joj je (sigurno bez ikakve zle namjere) opisala kako lako bacili mogu napasti čovjeka u prijevoznim sredstvima, kako ti bacili napadaju mozak i kako se šarlah raširio gradom, posebice u gradskoj četvrti iz koje ona dolazi autobusom, te kako je njezina dvadesetogodišnja sestra umrla od te bolesti. Ostatak je primila kroz izjavu liječnika, koju je čula jer je on neoprezno u blizini pacijentice oštra sluha govorio o njezinu mogućem zdravstvenom stanju. Samo malo ljudi zna kako je izoštren sluh bolesnika u kojemu je živa sumnja da se prešućuje njegovo pravo stanje ili da se njegovu bolest povezuje s nečim neizvjesnim. Čak i čovjek

koji je toliko oslabio da se čini kako više ne može niti govoriti, još uvijek čuje i najtiši šum, opaža najmanji pokret, gestu i misao.

Tako se djevojka već stvarno našla na putu prema smrti i njezino je stanje iz čiste fikcije postala ozbiljna stvarnost. Njezina slabost, njezina groznica i delirij nisu se mogli ukloniti jednostavnim psihološkim sugestijama ili nekom drugom pomoći za kratko vrijeme, u roku od samo nekoliko dana. Ovdje se radilo o zaista postojećim patološkim stanjima koja se nisu mogla izliječiti uobičajenim terapijskim sredstvima. Nije poznata nikakva droga niti neki drugi lijek koji bi bio efikasno sredstvo protiv tog duhovnog trovanja. Takvo se „trovanje“ može neutralizirati samo „protuotrovom“ zdrave duhovne prirode, božanski inspiriranog, kojeg mogu pružiti ljudi puni suosjećanja i ljubavi, koji razumiju stvarno stanje stvari i spremni su suprotstaviti se tim vrstama duhovnog trovanja.

Ponekad se, međutim, događa da oni koji vjeruju kako mogu prevladati taj duhovni otrov protusugestijom ili šalama i smijehom, samo daju dodatnu dozu otrova jer takvo vjerovanje može zavesti pacijenta na pomisao kako ga smatraju duhovno slabim ili ne baš sasvim uračunljivim, pa su zato potrebne takve metode. Tako mogu i najljubazniji, najdraži prijatelji puni suosjećanja, ni ne sluteći naštetiti prijatelju kojemu bi htjeli pomoći.

Drugi primjer, dosta čest i univerzalan, jest stvarni osjećaj fizičke slabosti čiji je uzrok manje ili više

uobičajen i koji postoji u tijelu onoga tko ne poznaje njegovu pravu prirodu, ali čita razne članke o zdravlju pokušavajući dijagnosticirati i otkriti pravi uzrok povremenih bolova i drugih simptoma. Ali, što duže traje to traženje točne dijagnoze i što duže bezuspješno isprobava razne lijekove, u njemu sve više raste sumnja kako je njegova bolest vrlo duboko ukorijenjena i vrlo neuobičajena. Te se pretpostavke on više ne može riješiti. Kod njega se javljaju iste reakcije prikazane u prethodnom slučaju. Posljedica je dodatno nastajanje fizioloških komplikacija koje se opet teško mogu dijagnosticirati, a još teže liječiti. Pacijent tada pokušava sam odgonetnuti prirodu svoje bolesti proučavajući izvješća i opise bolesti sa sličnim simptomima. Ako je opis simptoma isti, u njemu se odmah javlja uvjerenje da i on pati upravo od te bolesti. Ta misao zatim izaziva određene procese u tijelu, one iste procese o kojima je čitao da su tipični za tu bolest. On će odbiti svako objašnjenje o prirodi svoje bolesti i njezinim uzrocima, iako uzroci mogu biti sasvim prirodni i lako ih se može ukloniti. On prihvaća samo one uzroke koji su duboko ukorijenjeni, misteriozni i uvijek vrlo ozbiljni. Iz sata u sat svijest pacijenta koncentrira se na onaj dio tijela za koji pretpostavlja da je žarište njegove bolesti. Tada i najmanju bol koja se tamo pojavi, on objašnjava kao dokaz za to. To prihvaćanje, bez odgovarajuće medicinske dijagnoze, vodi do daljnjih pretpostavki pacijenta o njegovim drugim simptomima, koji se tada javljaju posvuda i dovode ga do očaja. Svaki porast temperature, svako ubrzanje njegova pulsa, što sve može biti samo

uzrokom malog uzbuđenja, on će tada svesti na njegov jedini uzrok i umisliti da se tamo odigrava nešto veliko.

Zatim pretražuje u knjižnicama po najrazličitijim medicinskim knjigama, čita sve zdravstvene časopise koji se mogu kupiti na kioscima, kao i svaki drugi medicinski tekst do kojega može doći. Njega sad zanima isključivo medicinska slika njegove bolesti. Svaku neobičnu riječ ili izraz on dovodi u vezu sa svojom umišljenom bolešću. Pritom odbacuje svaki simptom koji se ne javlja kod njega, ali svjesno naglašava svaki drugi koji nalikuje njegovim simptomima. Nakon pročitanih opisa on naslućuje tijek svoje bolesti, i taj duhovni stav postaje povodom za pojavu ozbiljnih poteškoća kod njega. Tada dolazi do trovanja duha iz kojeg proizlaze svi simptomi, sva patološka i fiziološka stanja, djelovanja i protudjelovanja, koje su iskusili pacijenti koji su zaista patili od te bolesti. Taj će čovjek zatim iz dana u dan prisluškivati što govore drugi ljudi koji slično pate, a čuje li još o iznenadnoj smrti nekog čovjeka i sazna o bolovima koje je taj čovjek morao trpjeti godinama, i još druge slične stvari, onda će sve to koncentrirati na jedan dio svoga tijela, naime onaj za koji misli da je sigurno mjesto njegove bolesti. Iz dana u dan on će u sebe unositi takav duhovni otrov neprestano slušajući i čitajući takve priče, zadubljujući se u zastrašujuće statistike i predavajući se svom zastrašujućem razmišljanju i zaključivanju. Na taj način ovaj čovjek polako podliježe kroničnoj bolesti, a činjenica da mu liječnici ne mogu pomoći jer zaista ne mogu

utvrditi ništa što bi moglo biti odgovorno za njegove bolove, za njega je samo dokaz kako se mora bojati još gorih stvari, jer i za liječnika je njegova bolest enigma. Njegovi kronični bolovi sve više ga povlače u to, i dokle god on i dalje u sebe upija duhovni otrov, njegovo stanje će se sve dalje pogoršavati, dok na kraju ne dođe do njegove tranzicije (smrti).

Veliku štetu također mogu nanijeti i prijatelji ili poznanici, koji namjerno ili bez posebne namjere nameću svoje „znanje“ osobi koja zaista misli da oni znaju nešto o zdravlju i bolestima, da imaju dubok uvid o tome. Oni su uvijek spremni nekome drugome objasniti otkud potječu njihove smetnje i bolovi.

Ako sebi predočimo kako nikada i ni u kojoj životnoj dobi ne postoji potpuno zdravo tijelo, i da nikada u našem životu svi dijelovi tijela nisu u savršeno harmoničnom odnosu, te da uvijek i u svako doba u našem tijelu postoji određena neravnoteža (možda samo abnormalni krvni tlak, opstipacija, slabost, napetost), i ako si predočimo da svatko od nas u svakoj dobi može otkriti nešto u svom organizmu što nije u redu, i da teško postoji neki dio godine kada se naše tijelo ne mora braniti od nekih negativnih utjecaja koji potječu iz naše okoline, pa zatim jela i pića, onda nalazimo dovoljno povoda da bismo se mogli osjećati bolesnima. Ipak, tim se povodima pridaje previše značaja, i nažalost, kako je gore objašnjeno, to može biti puno gore i opasnije nego što je stvarno stanje.

Može se razumjeti da čovjek želi saznati zašto ili na koji način u njegovu organizmu nastaju izvjesne blage i povremene smetnje, i u kojem će se pravcu one vjerojatno dalje razvijati. No, ovdje se njegovo mišljenje često dovodi u zabludu jer se on nepromišljenim i lakoumnim izjavama svojih poznanika i prijatelja može lako uživjeti u nešto.

Ima i žena koje npr. budućoj majci vole pričati kakve sve loše dane može očekivati, kako je lako moguće da kod nje nastanu velike komplikacije i kakve bi sve još neočekivane posljedice moglo to imati za njezino tijelo, a koje je inače vrlo zdravo i normalno. Očigledno nekome čini zadovoljstvo neiskusnoj budućoj majci, koja je puna nade i optimizma, reći kako taj optimizam nije na mjestu i kako bi bila greška previše vjerovati uvjerenjima liječnika ili se previše pouzdati u iskustva roditelja i predaka. Te žene vole iz maglovite tame prošlosti na svjetlo dana izvlačiti najčudnije i najneobičnije slučajeve, događaje koje bi zauvijek trebalo prepustiti zaboravu i od kojih se većina uopće nije niti dogodila tako kako se priča. Neke se pozivaju na statistike prema kojima je u zadnjih 50 godina stotine žena umrlo za vrijeme poroda na najneobičnije načine, ne spomenuvši kako je istovremeno obavljeno nekoliko milijuna normalnih porođaja.

Žene koje prenose i šire ovakve priče, čini se da su zavidne jer jedna mlada majka, puna povjerenja i nade, s radošću očekuje porod, kako to većina majki čini. One kao da uživaju kad mogu utjerati strah u kosti budućoj majci i zato pričaju

o tim tužnim mogućnostima. Jao mladoj majci koja osobu što rasprskava ovakav duhovni otrov posluša i odjednom npr. vidi neki „znak“ u tome što se prethodnog dana udarila u lijevi lakat o slavinu u kuhinji pa je skoro pala, ili što se prošle noći iznenada probudila i prvi put između rebara na lijevoj strani osjetila čudnu bol.

Svakom od tih beznačajnih događaja, koji nemaju nikakve veze s trudnoćom, pridaje se poseban značaj i mladoj ženi tumači kao znak koji nagovještava nešto neizvjesno. Takva se izvješća ilustriraju primjerima iz krugova poznanika koji su nešto slično doživjeli. Čak i ako mlada majka stvarno pretrpi nešto više bolova, ili se zaista dogodi neki mali nepredvidivi incident, a niti medicinske sestre i liječnici mu ne pridaju neki značaj da bi ga spomenuli u svom izvješću, brbljava će susjeda i dalje vršiti svoj pogani posao i objašnjavati: „Ja sam to već prorekla, i vidjet ćete, dogodit će se još gore.“ Te se riječi šire dalje u krugovima mladih majki uz opasku kako se to što je ona prorekla već dogodilo kod jedne majke. Količina duhovnog otrova, koju je buduća majka primila, time se još povećava.

Postoje nebrojeni slučajevi u kojima neka zlonamjerna osoba radi na smanjivanju životne snage nekog poznanika ili prijatelja, s namjerom da mu naškodi. Mnogi muškarci i žene činili su s namjerom takva zlonamjerna trovanja, a da njihove nevine žrtve to nisu primjećivale. Namjerno su davali duhovnu smjesu zlonamjernih otrova u obliku prijedloga za koje se činilo da su puni isti-

ne, i to na toliko lukav način da je čak i žrtva sama sebe uvjeravala: „O da, u pravu je, nikada nisam razmišljao o svim tim povezanostima; tek sada shvaćam da sam postao žrtvom okolnosti nad kojima nemam kontrolu i koje mogu ugroziti i mene i moju obitelj.”

U 25 godina, tijekom kojih su mi muškarci i žene najrazličitijeg socijalnog položaja pisali o svojim problemima ili sa mnom razgovarali, nadali su se da će se moći osloboditi svojih nevolja. 75% njih obavještavalo me o teškoćama koje realno nisu postojale osim u njihovoj svijesti. Čak kad se njihovo stanje temeljilo na stvarnom događaju koji se morao ozbiljno shvatiti, oni bi sebi zatvarali put do zdravlja time što bi se prepustili djelovanju duhovnih otrova koje im je netko ulio kap po kap. Iako su se njihovi problemi mogli riješiti nekim promjenama temeljenim na logičnom razmišljanju, ipak su ostajali u svom očajnom položaju i nisu se usuđivali više poduzimati nešto što bi moglo dovesti do poboljšanja. Konstatirao sam da su se ti ljudi priklonili krivim shvaćanjima, sve više jačali ta shvaćanja i nisu mogli svoje probleme vidjeti u pravom svjetlu. Više nisu vjerovali niti poznanicima, niti rođacima, pa čak niti svojim prijateljima. Doživio sam kako ni sami više nisu vjerovali u sve-moć Boga, niti u to kako u svijetu postoji milosrđe i pravda.

Mnogi od nas, koji smo zapravo puni ljubavi i uvijek spremni pomoći drugima, ponekad dopustimo da nam promakne neka riječ ili misao koja kasnije

može djelovati poput duhovnog otrova jer nismo bili dobro shvaćeni ili su krivo protumačene naše riječi. Time može nastati izvor duhovnog otrova koji vrši svoj utjecaj na svijest. Mi ovdje prepoznamo potrebu da budemo vrlo oprezni u svojim izjavama koje bi mogle djelovati kao sugestije.

Kad sam jednom prigodom posjetio ženu koja je već dugo ležala bolesna, ona mi je govorila o svojem slabom srcu i kako joj se bliži kraj. U mojoj prisutnosti rekla je bolničarki da pozove liječnika kako bi joj pregledao pluća i srce. Liječnik je došao i izvadio stetoskop iz džepa svoje odore. Vidio sam ga da prislanja stetoskop kako bi poslušao srce bolesne žene. Jedna od gumenih cijevi stetoskopa se zapetljala, tako da on nije mogao ništa čuti. On je to primijetio i brzim ga pokretom strgnuo sa ušiju i dobacio bolničarki uz tihu zamolbu da mu donese drugi stetoskop. Kad je prilično uzrujana žena vidjela kako je liječnik tako iznenada maknuo svoj instrument i obratio se sestri brzim pokretom, uzviknula je: „O, Bože moj! Pa sad je stvarno došlo do toga!“ Nakon toga je pala u stanje slično komi. Krivo tumačenje liječnikove brze kretnje izazvalo je u njoj takav strah da se od toga nije mogla oporaviti tjednima. Savjesni liječnik, naravno, nije mogao znati kako je njegov brzi pokret pacijentica shvatila kao nešto užasno, naime da on više uopće ne može čuti njezino srce i kako se ono već zastavilo. Ovaj primjer pokazuje kako je lako čovjeka dovesti iz pogrešnog unutarnjeg stava u potpunu zabludu, i onda se više ne mogu izbjeći posljedice.

Zbog toga svaki čovjek, koji živi svjesno, treba smatrati svojom dužnošću nadzirati svoje misli i svoje izjave, kao i svoje geste i postupke. Ljudski je duh osjetljiviji od filma osjetljivog na svjetlost ili osjetljivog mikrofona. Suvremeni mikrofon prima najtiše šumove iz velike udaljenosti. Najnoviji fotografski aparati svojim preciznim lećama i osjetljivim filmovima bilježi pokret u djeliću sekunde. Isto je tako osjetljiv i ljudski duh, on može vrlo brzo primiti i obraditi dojmове. On može u pogled i bljesak oka koji se upućuje drugom čovjeku, u lagano podrhtavanje usne, u drhtaj ruke, u visinu tona svog glasa, u izbor riječi, u osobitost misaone veze, unijeti značenje i smisao koji na drugog čovjeka djeluje kao razorna munja. S druge strane, mi raspolažemo sposobnošću da tim istim duhovnim snagama osmislimo dobre, korisne misli, misli koje obnavljaju život, i snage koje se na isti način moraju izražavati jednostavno i iskreno (da se njihovim prenaplašavanjem ne bi otkrila i njihova svrha), a koje onda u najočajnijim i najslabijim ljudima mogu pobuditi osjećaj radosti, nade, želje za radom, upornost i unaprijediti zdravlje. Mi možemo širiti vedro raspoloženje umjesto briga. Umjesto pobuđivanja očaja, možemo širiti nadu. Mi možemo jačati moć odlučivanja, možemo projicirati sliku svijetle budućnosti, otvoriti vrata u nove životne mogućnosti i pobuditi pročišćavajuću snagu koja oživljava tijelo, i sve to u izobilju, kako bi božanska snaga obuzela najočajnijeg sina ljudskog roda, pomladila ga i oslobodila njegova beznađa.

Kad su prije više od 3 000 godina poznavatelji duša i magičari, čija je dužnost bila zaštititi grobove svojih obožavanih kraljeva, u grobnicu Tut-Ankh-Amona postavili opomenu da će svatko tko povrijedi svete zakone i tajno uđe u grobnicu, spoznati prokletstvo bogova i umrijeti, pružili su tim strašnim prokletstvom nepoznatim žrtvama kasnijih vremena duhovni otrov. Oni, koje je prestrašilo ovo proročanstvo, primili su u sebe na taj način to jezivo djelovanje. Tako se kod istraživača ispunio zakon kojemu nisu mogli izbjeći i kojemu su se morali pokoriti do smrti.

STARI I MISTIČNI RED RUŽE I KRIŽA, AMORC

Cilj Reda je upoznati ljude sa zakonitostima Kozmosa. Zahvaljujući tim spoznajama postiže se čvrstina, ustrajnost i postojanost u svakodnevnom životu. Može se postići i unutarnji mir i uravnoteženost. Čovjek postaje sve kreativniji i stvaralački djelotvoran. Tako se postiže ovladavanje pojedinim životnim područjima, kao i spoznaja svojih obveza prema samome sebi, svojim bližnjima i Kozmosu.

AMORC - Pripadnici Ruže i Križa

Razvorska 4, 10000 Zagreb

amorc-zg@zg.t-com.hr

www.amorc.hr

www.facebook.com/amorc.hrvatska